

7 april 2020

Aan de leden en vrienden van De Hoeksteen

Een overdenking voor Pasen van ds. Katrijne Bezemer

Een ongewoon Pasen

Een ongewoon Pasen. Voor Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen de eerste keer na de Tweede Wereldoorlog dat de paasviering in de kerk geen doorgang kan vinden. Voor sommigen is het een wat saaie tijd, voor anderen een angstige of verontrustende tijd. Het coronavirus heeft ons leven volledig op zijn kop gezet. Maar juist in deze tijd zou de paasboodschap, dat er herstel is en een nieuwe kans, ons goed kunnen doen. Ik stuur u hier daarom een paasgroet die ik ook inspreek en als kort filmpje meezend. De link is op de computer te bewaren en via de geluidsboxen aan af te spelen. De tekst staat op www.vrijzinnigcentrumdehoeksteen.nl onder 'Nieuws'.

De paascyclus

Pasen is een feest dat van oudsher twee verschillende gedachtelijnen combineert. In de kerken wordt aan de ene kant de opstanding van Jezus Christus uit de dood herdacht. Maar tegelijkertijd wordt op Pasen het begin van de lente en het ontluiken van het nieuwe groen gevierd. Dit laatste wordt weerspiegeld in de activiteiten in de bakkerijen met paaseitjes, chocoladehazen en kuikentjes.

De herinnering aan het leven van Jezus leven volgt elk jaar een zelfde patroon met een voorbereidingstijd vanaf as-woensdag tot de laatste week voor Pasen. De laatste week begint met Palmпасen, waarop kinderen palmpaasstokken maken. Een houten kruis wordt met gekleurd papier, apennootjes en snoepgoed versierd. Bovenop wordt een broodje in de vorm van een haan of haas gestoken. De palmpaasstokken worden als teken van verbondenheid vaak na de zondag naar de bewoners van een verzorgings- of verpleeghuis gebracht.

Zelfs als wij kinderen in de Hoeksteen hadden, zou dat laatste onderdeel dit jaar niet plaats kunnen vinden. De verpleeghuizen zijn gesloten voor bezoekers. Sommige van onze leden bevinden zich nu afgesloten van de buitenwereld in een verpleeg- of revalidatieoord. Dat betekent dat er ook partners, ouders, kinderen of grootouders zijn die niet kunnen worden bezocht. Dat is voor beide kanten heel pijnlijk en brengt veel zorgen met zich mee. Veel sterkte daarmee!

Om de paasweek te vervolgen: Gedurende de week wordt of op Witte Donderdag of op Goede Vrijdag het Avondmaal (Eucharistie) gehouden.

Wij houden deze maaltijd als 'her-inneringsmaaltijd'. Sommige richtingen zien dit als maaltijd waarbij Jezus op wonderbaarlijke wijze present is in het brood en de wijn. We konden deze week op televisie een speciale viering van Paus Franciscus in verband met de corona-uitbraak zien. Daarin werd een grote gouden monstrans die de aanwezigheid van Christus weerspiegelde, zegenend omhoog geheven. In de hoop dat goede krachten Italië en de wereld zouden bereiken.

Leven is geven

Wij houden in De Hoeksteen het Avondmaal vooral ter ere van het leven van Jezus en als herdenking. Het onderstaande lied dat de organist Jaap Mol geregeld in Sassenheim op het avondmaal speelt en Ans Mol dan voor ons zingt, geeft dat goed weer.

Lied van brood en wijn:

*Eet en drinkt van brood en wijn tot mijn gedachtenis
en weet dat er in angst en pijn een weg naar vrede is.*

*Deelt het leven met elkaar tot mijn gedachtenis
en schenkt elkaar voor alle haat alleen vergiffenis.*

*Leeft in liefde met elkaar tot mijn gedachtenis
en maakt zo in uw daden waar dat leven geven is.*

Na de Avondmaalviering, vertelt de Bijbel, zou de discipel Judas, Jezus hebben verraden voor 30 zilverstukken. In de tuin van Getsemane werd Jezus gearresteerd. Na de kruisiging en dood van Jezus gebeurde het grote wonder. Op zondag stond Christus op uit de dood. Het graf waarin zijn lichaam was gelegd was leeg. Volgens het *Evangelie van Johannes* zag Maria Magdalena bij het lege graf een persoon lopen, die ze voor de tuinman van de begraafplaats hield. Toen ze hem aansprak, maakte die zich bekend als de opgestane Jezus. De treurige week van verraad, bloed en dood kreeg een buitengewoon en hoopvol vervolg met de opstanding van Jezus Christus.

Wij willen als vrijzinnige vereniging altijd graag dit wonder in tact laten voor ieders eigen interpretatie en beleving. Op de Avondmaalviering en de paasdienst kunnen we dit normalerwijs in hoofd en hart met elkaar beleven en vieren. Dit jaar zullen we dit, heel ongewoon, alleen of in kleine kring meemaken. Maar de hoop is dat toch de paasgedachte van opstanding, herstel en nieuw leven (hoe u die ook interpreteert) u ook vandaag troost mag geven en vertrouwen voor de toekomst. Er komen ook weer andere tijden.

Komst van het voorjaar

Nu de tweede lijn van Pasen, de lijn van het voorjaarsfeest: Net als ons paasfeest kent het Joodse paasfeest ook een mix van thema's. Op het Joodse Paasfeest wordt de bevrijding van het Joodse volk uit de slavernij in Egypte herdacht en tevens de komst van het nieuwe voorjaar gevierd. Pesach of Pasha slaat op lammetjes die 'springen'. Het voorjaar laat de opstanding van de natuur zien, een nieuwe begin. Veel woorden die te maken hebben met herstel en vernieuwing kun je zo aan Pasen koppelen. Dit mag je ook symbolisch opvatten. God als onderhouder van het leven en de natuur wordt geëerd. We zien dat ook nu het voorjaar een troost is in deze vreemde corona-tijd. De magnolia's zijn uit. Diverse bloesembomen verspreiden heerlijke geuren. De narcissen bloeien. Mensen moeten zich inhouden om er niet massaal op uit te trekken.

Many and great, Dakota Hymne

Vanwege deze tweede lijn, aandacht voor de natuur en het voorjaar, hadden Frits Muusse en ik in de muziekcommissie *Many and great, Dakota Hymne* als één van de koorliederen voor de paasdienst uitgekozen. Die *Dakota Hymne* is bijzonder. De hymne is in 1842 door Joseph Renville in de taal van het Dakota volk opgeschreven. De hymne heet daar; *Wakantanka taku nitawa* en werd later met 7 verzen in een bundel Dakota hymnen opgenomen. Philip Frazier vertaalde in 1929 het eerste en zevende vers in het Engels. De vertaling die het

Hoeksteenkoor zingt lijkt erg op deze vertaling. Het lied is in moderne Amerikaanse en Engelse kerkliedbundels opgenomen.

De tekst van de hymne zou gebaseerd zijn op het Bijbelboek Jeremia 10 : 12-13. Ik zocht dat op. Voor het eerste vers kan dit kloppen, dat lijkt qua inhoud op de Jeremia tekst. Maar voor het tweede couplet (het vroegere zevende) geldt dit duidelijk niet. Maar ik neem beide verzen hier op. Het tweede couplet past namelijk wel erg mooi bij Pasen en ook in deze corona-tijd waarin veel mensen op zoek zijn naar zekerheid en stabiliteit.

*Veel en groots zijn uw werken God,
schepper van hemel en aarde.
Door uw hand zijn de sterren in de hemel uitgestrooid
uw vingers spreidden de bergen en vlakten.
U sprak slechts een woord en wateren werden gevormed
en diepe zeeën gehoorzamen uw stem.*

*Laat ons met U verbonden zijn,
alhoewel U zich uitstrekt tot de sterren.
Kom dicht bij ons en blijf aan onze zijde.
Bij U vinden wij de betekenisvolle gaven, die stand houden,
Zegen ons met leven dat nooit eindigt,
eeuwig leven bij U.*

Ik kijk er naar uit dat we elkaar weer kunnen ontmoeten in onze Hoeksteen en het koor dit mooie lied ten gehore zal brengen. Hartelijke groet, alle goeds, zorg goed voor uzelf en waar dat kan voor anderen in deze moeilijke tijd. Een heel goede Paasviering.

Ds. Katrijne Bezemer

Mocht u behoefte hebben aan contact met mij dan kunt u mailen naar kbezemer@iroka.nl of voor een gesprekje bellen naar 071-5320438

*Many and great, O God, are your works,
Maker of earth and sky.
Your hand have set the heavens with stars;
your fingers spread the mountains and plains.
You merely spoke and waters were formed;
deep seas obey your voice.*

*Grant us communion with you, our God,
though you transcend the stars.
Come close to us and stay by our side:
with you are found the true gifts that last.
Bless us with life that never shall end,
eternal life with you.*

(Op de tekening staan de attributen voor Palmpasen, het Avondmaal en Pasen met de nieuwe paaskaars bij elkaar.)